

In deze update

Neemt u deel aan de Beschikbare Premiereregeling en/of aan de regeling Individueel Pensioensparen? Dan wordt de premie voor u belegd via de Life Cycle of via Vrij Beleggen. U belegt – afhankelijk van uw keuze – in aandelen, obligaties en/of in de geldmarkt. Hoeveel pensioen u hiermee opbouwt hangt af van het rendement dat u op uw beleggingen heeft behaald en van de inkoopfactoren die het pensioenfonds jaarlijks vaststelt. Het beleggingsrendement en de inkoopfactoren hangen samen met de economische ontwikkelingen in de wereld.

In dit overzicht leest u welke economische ontwikkelingen er in het afgelopen kwartaal geweest zijn en wat de rendementen waren.

Economie

In het afgelopen kwartaal ontwikkelden de financiële markten zich over het algemeen uitermate gunstig. Het beeld van een afzwakkende wereldwijde economische groei, de onzekerheid rondom de handelsbesprekingen tussen de VS en China en die over Brexit leken aan het einde van 2018 meer dan voldoende ingeprijsd. De economische cijfers in het eerste kwartaal gaven gemengde signalen maar duidden niet op een verdere verslechtering van het algehele beeld. In het eerste kwartaal konden de markten daarom profiteren van het feit dat de monetaire autoriteiten van de Verenigde Staten en Europa lieten weten dat zij dit jaar hun rentetarieven naar verwachting niet zouden verhogen, terwijl in China het monetaire beleid verder werd versoepeld om de economische groei te stimuleren. Ook leidde een nieuwe ronde van handelsbesprekingen tussen de VS en China tot enig optimisme over een gematigde uitkomst. Tenslotte werd een uitstel van de Brexit gedurende het kwartaal steeds waarschijnlijker.

De aandelenmarkten lieten een sterke stijging zien, waarmee de MSCI Wereldindex terugkeerde naar ongeveer het niveau van eind september 2018. Ook de koersen van obligaties stegen. De rente op 10-jaar Duitse staatsobligaties was eind maart, voor het eerst sinds 2016, weer negatief. De dollarkoers nam toe met 2%. Opvallend was de olieprijs die met ruim 30% steeg, nadat in januari een groep van 24 landen, waaronder de OPEC en Rusland, een productiebeperking waren overeengekomen. Ook andere grondstoffen met name die van de industriële

metalen lieten duidelijke stijgingen zien. De goudprijs bleef vrijwel onveranderd.

Aandelen

De aandelenmarkten lieten een sterke stijging zien. Binnen de aandelenmarkten in ontwikkelde landen steeg de MSCI World Index, in euro's gemeten, met bijna 15%. De verschillende regio's ontliepen elkaar weinig. Alleen de Japanse markt bleef met een stijging van 9% enigszins achter bij de trend. De bedrijfsresultaten over het vierde kwartaal waren gunstig, al vlakke de jaar-op-jaarstijging duidelijk af en lieten een toenemend aantal bedrijven zich wat behoedzaam uit over de vooruitzichten voor het komend jaar.

De sector IT profiteerde het meest van het positieve sentiment, terwijl ook de energiesector sterk rendeerde door de stijging van de olieprijs. De beursgenoteerde onroerendgoedfondsen stegen sneller dan de aandelenmarkt als geheel, dit vanwege de algehele daling van de markttrent. Financiële waarden hadden hiervan juist te lijden en bleven achter. Ook de sectoren gezondheidszorg en nutsbedrijven lieten een relatief beperkte koersstijging zien.

Obligaties

Yields op relatief veilige staatsobligaties continueerden in het eerste kwartaal de dalende trend van eind 2018. Gedurende het eerste kwartaal gaven zowel de Fed als de ECB aan terughoudend te zijn om de rente in 2019 te verhogen. Dit, gekoppeld met de gematigde groeiverwachtingen, zorgde ervoor dat de rente daalde. De rente op 10-jaars Duitse staatsobligaties daalde in het eerste kwartaal tot een niveau onder de 0%, van 0,24% naar -0,07%.

De 10-jaars rente in de Verenigde Staten daalde met circa 27 basispunten in het eerste kwartaal. Het renteverskil met Duitsland bleef nagenoeg gelijk op een niveau van 2,48%.

Het rendement op staatsobligaties van opkomende markten was positief in het eerste kwartaal. Binnen deze categorie deden high yield obligaties het licht beter dan investment grade obligaties. Global high yield kende een zeer sterk eerste kwartaal en presteerde aanzienlijk beter (6,7%) dan een portefeuille van onderliggende staatsobligaties met een vergelijkbaar looptijdsprofiel, waardoor de risicopremie sterk afnam.

Nederlandse hypotheeklen hebben fundamenteel gezien wederom een goed kwartaal achter de rug. Stijgende huizenprijzen en een positieve economische groei zorgen ervoor dat de gemiddelde kredietkwaliteit van hypotheeklen verder verbeterde.

Geldmarkt

In het eerste kwartaal van 2019 continueerde de Europese Centrale Bank (ECB) haar beleid om de economie verder te stimuleren en te ondersteunen. Het stimuleringsprogramma is per eind 2018 beëindigd en vanaf januari 2019 worden dan ook geen nieuwe leningen meer gekocht. Voorlopig blijft de ECB de leningen op de balans die aflopen, nog vervangen. Verder werd in maart bekend dat de ECB vanaf september weer extra geld zal lenen aan de banken, tot maart 2021. Op die manier wil de ECB de banken meer ruimte geven om zelf goedkope leningen te verstrekken. De ECB blijft verder klaar staan om opnieuw in te grijpen als dit noodzakelijk wordt geacht.

Ook kwam de ECB met een update over de verwachte economische groei. Waar de ECB eerder nog rekening hield met een groei van 1,7 procent voor dit jaar, is dat nu naar 1,1 procent bijgesteld. Naast een lagere economische groei werd ook de verwachte inflatie voor 2019 bijgesteld van 1,6% naar 1,2%. De ECB hield de herfinancieringsrente onveranderd op 0%. Daarnaast bleef de depositorente, de dagrente die de ECB vergoedt aan banken als ze het geld niet op de geldmarkt kunnen of willen uitlenen, op hetzelfde niveau van -0,40%.

Ondanks deze tarieven plaatsten banken in het eerste kwartaal van 2019 nog steeds grote hoeveelheden daggeld bij de ECB. In de kapitaalmarkt bleven daggeldrentes ruim onder het nulpunt; de vergoedingen op kort geld waren dan ook negatief.

Wilt u meer informatie over de Life Cycle en Vrij Beleggen (o.a. de kosten), klik dan op Uw beleggingen op de website.

Uw rendementen

Voor uw beleggingen in de Life Cycle of in Vrij Beleggen, wordt gespreid belegd in verschillende aandelen, obligaties en de geldmarkt. Het doel hiervan is zoveel mogelijk rendement te behalen met een zo beperkt mogelijk risico. Hieronder leest u wat de rendementen waren van de verschillende beleggingsmogelijkheden.

Aandelen

De aandelenbeleggingen worden gespreid via verschillende beleggingsfondsen:

- **38% Aandelen, wereldwijd gespreid en belegd via twee fondsen in bedrijven wereldwijd. Hierbij wordt voor de aandelenbelegging belegd in zogeheten duurzame aandelen. Dit houdt in dat sociale en milieu-aspecten meegenomen worden in de beleggingskeuzes.**
 - 19% Aandelen wereldwijd waarbij de benchmarkwaarde van de beleggingen in de Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Japanse yen dagelijks wordt afgedekt naar de euro. Het fonds behaalde in het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 11,7%.
 - 19% Aandelen wereldwijd waarbij het valutarisico niet wordt afgedekt. Het fonds behaalde in het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 13,8%.
- **17% Aandelen Europa, belegd via twee fondsen in Europese bedrijven.**
 - 8,5% Aandelen Europa waarbij de benchmarkwaarde van de beleggingen in Britse ponden wordt afgedekt naar de euro. Het fonds behaalde in het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 11,1%.
 - 8,5% Aandelen Europa waarbij het valutarisico niet wordt afgedekt. Het fonds behaalde in het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 12,4%
- **15% Aandelen opkomende landen**
Dit fonds belegt in bedrijven uit opkomende landen (zoals China en Brazilië). Het fonds behaalde het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 14,8%.

- **15% Long term investments**

Dit is een fonds met een lange beleggingshorizon en een focus op kwaliteitsondernemingen. Het fonds behaalde het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 13,9%.

- **15% Small Caps**

Het fonds is een actief beheerd wereldwijd aandelenfonds dat belegt in ontwikkelde en opkomende small-caps. Het fonds behaalde in het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 12,4%.

Obligaties

De obligatiebeleggingen worden gespreid via verschillende beleggingsfondsen. Afhankelijk van het risicoprofiel van de Life Cycle verandert de samenstelling van de obligatieportefeuille naarmate de datum van pensionering nadert.

- **Langlopende Staatsobligaties**

Dit fonds belegt in langlopende staatsobligaties uitgegeven door de meest kredietwaardige landen die meedoen aan de euro, zoals Nederland en Duitsland. Het fonds behaalde in het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 5,3%.

- **Bedrijfsobligaties**

Dit fonds belegt voornamelijk in Europese bedrijfsobligaties. Het fonds behaalde in het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 3,2%.

- **High Yield obligaties**

Dit fonds belegt in bedrijfsobligaties met een lagere kredietwaardigheid. Het fonds behaalde in het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 5,8%.

- **Obligaties opkomende markten**

Dit fonds belegt in obligaties van opkomende markten. Het fonds behaalde in het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 5,6%.

- **Nederlandse hypotheke**

Dit fonds belegt in nieuw uit te geven Nederlandse hypotheke. Het fonds behaalde in het eerste kwartaal van 2019 een rendement van 0,7%.

Geldmarkt

Het geldmarktgedeelte belegt in Nederlandse spaarfondsen of op spaarrekeningen. Het rendement in het eerste kwartaal van 2019 was 0,3%.

Uw pensioenbeleggingen | Eerste kwartaal 2019

Life Cycle	Aantal jaren tot pensionering	Beleggingsmix: Aandelen/ Obligaties/ Geldmarkt (%)	Rendement eerste kwartaal 2019 (%)	Rendement t/m eerste kwartaal 2019 (%)
1	Meer dan 18	90/8,7/1,3	11,9	11,9
2	18-17	80/17,5/2,5	10,8	10,8
3	16-15	70/21,2/8,8	9,7	9,7
4	14-13	60/25/15	8,7	8,7
5	12-11	50/30/20	7,5	7,5
6	10-9	40/40/20	6,8	6,8
7	8-7	30/50/20	6,0	6,0
8	6-5	20/68,7/11,3	5,7	5,7
9	4-3	10/87,5/2,5	5,5	5,5
10	2-0	5/92,5/2,5	5,1	5,1

Beleggingsdepot vrij beleggen	Beleggingsmix: Aandelen/ Obligaties/ Geldmarkt (%)	Rendement eerste kwartaal 2019 (%)	Rendement t/m eerste kwartaal 2019
A	75/14,5/10,5	10,0	10,0
B	50/19/31	7,1	7,1
C	25/61,5/13,5	6,1	6,1
D	0/97/3	4,7	4,7
E - Duurzaam	50/16/34	6,9	6,9
F	0/0/100	0,3	0,3

Life Cycles Doorbeleggen	Beleggingsmix: Aandelen/ Obligaties/ Geldmarkt (%)	Rendement eerste kwartaal 2019 (%)	Rendement t/m eerste kwartaal 2019
6	47,5/32,5/20		
7	45/40/15		
8	40/47,5/12,5		
9	35/58,7/6,3		
10	30/67,5/2,5		

Per 31 maart zijn er nog geen stortingen gedaan in Life Cycles Doorbeleggen